

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (C. Valah)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, E. Palanciuc, A. Malii)

ÎNCHEIERE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de Marian Alexa, reprezentat de avocatul Natalia Vladimirov,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Marian Alexa împotriva Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și Ministerului Economiei și Infrastructurii, intervenient accesoriu Vitalie Ciobanu cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Marian Alexa, reprezentat de avocatul Vasile Tașco,

c o n s t a t ă:

La data de 03 martie 2017, Marian Alexa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și Ministerului Economiei și Infrastructurii, intervenient accesoriu Vitalie Ciobanu cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în perioada anilor 2014 – 2015, Marian Alexa în calitate de consumator a încheiat cu Ciobanu Victor, în calitate de antreprenor, contracte, conform cărora, acesta își asumase obligația de a confecționa elemente de mobilier, cu instalarea/montarea lor în apartamentul nr. 63 din str. Calea Orheiului 113/1, mun. Chișinău.

Conform angajamentelor asumate, antreprenorul Ciobanu Vitalie a încasat de la beneficiar/consumator pentru lucrările contractate suma de 6 700 de euro.

Din considerentul că antreprenorul nu și-a onorat obligațiile asumate și nu a finalizat lucrările de confecționare și montare a mobilei o perioadă excesiv de îndelungată, iar mobila care a fost montată are defecțiuni evidente - nu sunt instalate toate ușile, unele uși sunt strâmbe, la unele elemente ale mobilierului se dezlipește pelicula, consumatorul a înaintat antreprenorului o cerere prealabilă, transmisă prin intermediul executorului judecătoresc Rodica Gurgurov, însă, această cerere prealabilă

nu a fost examinată de antreprenor, prin ce acesta a încălcat legislația și actele normative privind protecția consumatorului.

Urmare a acestui fapt, Alexa Marian a adresat o plângere autorității competente pentru apărarea drepturilor și intereselor consumatorului, Agenția pentru Protecția Consumatorilor, prin care a solicitat emiterea deciziei privind restituirea consumatorului a mijloacelor financiare achitate antreprenorului în sumă de 6 700 de euro, cu sancționarea contravențională a acestuia pentru încălcarea drepturilor consumatorului prin acordarea serviciilor defectuoase și nesoluționarea în termeni legali a cererii prealabile privind apărarea drepturilor consumatorului.

În rezultatul examinării plângerii depuse, prin răspunsul Agenției pentru Protecția Consumatorilor din 31 octombrie 2016, s-a refuzat în examinarea cazului și admiterea plângerii, din considerentul că, persoana vizată, Ciobanu Vitalie, nu are calitatea de antreprenor, deoarece nu este înregistrat în modul prevăzut de lege ca persoană ce practică activitate de antreprenariat.

Nefiind de acord cu soluția Agenției pentru Protecția Consumatorilor, Marian Alexa l-a contestat cu cerere prealabilă în fața organului ierarhic superior, Ministerul Economiei, care prin răspunsul din 30 ianuarie 2017, a refuzat în admiterea acesteia.

Reclamantul Marian Alexa nu este de acord cu răspunsurile parvenite de la Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Ministerul Economiei și a solicitat anularea acestora, susținând că, acestea sunt ilegale, așa cum, între Marian Alexa și Ciobanu Vitalie, au existat și în prezent există raporturi juridice, confirmate prin chitanțele de recepționare a comenzii și plății pentru aceasta, explicația lui Ciobanu Vitalie făcută la poliție și conform procesului-verbal cu privire la contravenție prin care nu neagă existența unor asemenea raporturi juridice.

A susținut că, chiar dacă Ciobanu Vitalie nu a fost înregistrat ca întreprinzător individual și nu s-a constituit într-o careva formă juridică, acesta oricum practică activitatea de întreprinzător și în virtutea legii, are statut de antreprenor, fiindu-i aplicabile și prevederile Legii privind protecția consumatorilor.

În opinia reclamantului, nu poate fi acceptată poziția Ministerului Economiei despre adresarea pentru remedierea deficiențelor în afara termenului de garanție, deoarece, antreprenorul nu a transmis lucrările, iar termenul de garanție, curge de la predarea lucrărilor de către antreprenor și recepționarea lor de către beneficiar. A arătat că, deoarece pârâții, prin faptele sale, care s-au manifestat prin inacțiune totală și tolerarea acțiunilor directe și intenționate, de încălcare a drepturilor și intereselor consumatorului, comise de antreprenor, au adus stare de frustrare, retrăire și disconfort, atât reclamantului cât și familiei sale, reclamantul a susținut că este îndreptățit de a solicita și repararea prejudiciului moral cauzat de pârâți.

A solicitat reclamantul Marian Alexa recunoașterea ilegalității refuzului Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței emis în privința antreprenorului Ciobanu Vitalie, expus în răspunsul nr. 27/05-3142 din 31 octombrie 2016 de adoptare a deciziei de restituire a contravalorii produsului defectuos, obligarea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței să examineze plângerea adresată și să adopte decizii prin care antreprenorul Ciobanu Vitalie să fie obligat la restituirea mijloacelor financiare, cu sancționarea contravențională a acestuia,

obligarea Ministerului Economiei să efectueze o cercetare/anchetă de serviciu asupra cazului cu adoptarea deciziilor de sancționare disciplinară a persoanelor vinovate din cadrul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței pentru încălcarea drepturilor consumatorului a lui Marian Alexa prin nesoluționarea plângerii, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani a fost respinsă acțiunea depusă de Marian Alexa ca fiind neîntemeiată.

La data de 15 octombrie 2018, Marian Alexa, reprezentat de avocatul Vitalie Tașco, a declarat apel împotriva hotărârii din 08 octombrie 2018a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, suplimentat la 20 decembrie 2018, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Marian Alexa, reprezentat de avocatul Vasile Tașco.

În susținerea concluziei sale, instanța de apel a aplicat prevederile art. 1, 2 din Legea protecției consumatorilor (în vigoare la data depunerii cererii), art. 6 alin. (3) din Legea privind actele legislative, art. 1422 alin. (1) și (2) și 1423 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) și art. 25 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ (în vigoare la data adresării cu cerere de chemare în judecată) și a reținut că prima instanță just a constatat că acțiunea reclamantului este una neîntemeiată, iar actele contestate au fost emise cu respectarea prevederilor legale, deoarece raporturile juridice instituite între Marian Alexa, pe de o parte, și Vitalie Ciobanu, pe de o altă parte, nu cad sub incidența Legii privind protecția consumatorilor, din considerentul că Vitalie Ciobanu nu este întreprinzător autorizat, care desfășoară activitate legală.

La data de 11 iulie 2019 și suplimentar la data de 23 septembrie 2019, Marian Alexa, reprezentat de avocatul Natalia Vladimirov, a depus cerere de recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat norma legală, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, și anume nu a aplicat prevederile art. 26, 946, 948, 957, 958, 968, 969 din Codul civil, ce servesc temei pentru declararea prezentei cereri de apel.

Totodată, instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, ceea ce a condus la favorizarea celeilalte părți și prin urmare a determinat încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale apelantului.

A considerat neîntemeiată concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare de respingere a acțiunii precum că, Ciobanu Vitalie nu are calitate de antreprenor și nu este înregistrat în calitate de întreprinzător și de aceea acțiunile acestuia nu pot fi supuse controlului din partea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherii Pieței.

Suplimentar a indicat că instanțele de judecată au examinat superficial cauza și nu au intrat în esența acesteia, fără a analiza probele, motivele prezentate de reclamant, fără a constata corect starea de fapt, aplicând sau interpretând incorect normele de drept material ce reglementează raportul juridic litigios.

Drept consecință, instanțele prin examinarea cauzei în modul descris au admis încălcarea dreptului său la un proces echitabil, deoarece nu a fost auzit, nu a examinat minuțios cauza și cu pronunțarea unor hotărâri lipsite de motivare.

La data de 23 august 2019 Ministerul Economiei și Infrastructurii a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost inițiat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Curtea de Apel Chișinău a emis decizia contestată la 12 iunie 2019.

Marian Alexa, reprezentat de avocatul Natalia Vladimirov, a depus cerere de recurs la data de 11 iulie 2019. Astfel, recursul declarat este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în

recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Marian Alexa, reprezentat de avocatul Natalia Vladimirov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu

verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului consideră că recursul depus de Marian Alexa, reprezentat de avocatul Natalia Vladimirov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Marian Alexa, reprezentat de avocatul Natalia Vladimirov, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru